

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/118/2024
Identifikačné číslo spisu: 1112210905
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1112210905.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu TARLING Corporation, Trust Company Complex, Ajeltake Island, Majuro 969 60, Marshall Islands, reg. číslo 33414, zastúpeného JUDr. Zuzanou Srnákovou, advokátkou, Bratislava, Podbrezovská 39, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Bratislava, Štefanovičova 5, o náhradu škody, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C/78/2012 (teraz na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-16C/78/2012), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2021 sp. zn. 4Co/201/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2021 sp. zn. 4Co/201/2017 z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. februára 2017, č. k. 16C/78/2012-875 konanie o zaplatenie 3.321.686,82 eura a 9 % p.a. úrokov z omeškania od 22. januára 2011 do 21. júla 2011 zastavil (§ 145 ods. 2 CSP); žalobu v zostávajúcej časti zamietol a žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP).

1.1. Súd prvej inštancie v bode 9. svojho rozhodnutia konštatuje, že vykonal stranami všetky označené dôkazy, a to najmä výsluchy svedkov L. F. F. a I. T. P. a oboznámil sa s predloženými listinnými dokladmi - tiež odborným vyjadrením Ústavu súdneho inžinierstva č. 308/2013, listom spoločnosti KARLOFF, s.r.o., so sídlom M.R. Štefánika 18, Cífer, IČO: 36247367 z 03. júna 2008, čestným vyhlásením konateľa spoločnosti KARLOFF, s.r.o. z 20. februára 2015, znaleckým posudkom číslo 177/2016 z 30. augusta 2016 vypracovaným Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline vo veci stanovenia ušlého zisku, Doplnením č. 1 k znaleckému posudku č. 177/2016, číslo úkonu 224/2016 z 08. novembra 2016, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného.

1.2. Súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe žalobcu na náhradu škody nie je možné vyhovieť, lebo žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie všetkých (troch) zákonom požadovaných podmienok pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o prípad objektívnej

zodpovednosti štátu za škodu za súčasného splnenia troch podmienok, a to existencie nezákonného rozhodnutia orgánu štátu, alebo jeho nesprávny úradný postup, existencie škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom.

1.2.1. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v dôsledku rozhodnutia Colného úradu Nitra č. 41692/2008-6138 zo dňa 02. 06. 2008, ktorým v zmysle § 23 ods. 8 písm. b) zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. odňal dňom doručenia rozhodnutia povolenie na prevádzkovanie daňového skladu Likérka Svodín, Svodín 1120, 943 54 Svodín, vydané daňovému subjektu Steffan Distillery Company, s.r.o., Svodín 1120, 943 54 Svodín, IČO: 36309524 z dôvodu, že menovaný daňový subjekt prestal spĺňať podmienku podľa ustanovenia § 23 ods. 4 písm. c) zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozhodnutie Colného úradu Nitra č. 41692/2008-6138 zo dňa 02. 06. 2008 bolo rozhodnutím nezákonným (viď bod 16.2. až 16.4. rozhodnutia).

1.2.2. Druhou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu v dôsledku nezákonného rozhodnutia je preukázanie vzniku škody a jej výšky. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku uplatnenej majetkovej škody a jej výšky. Žalobca sa domáhal náhrady škody spolu vo výške 6.678.313,18 eura, ktorá pozostávala zo škody vo výške 768.799,18 eura uplatnenej ako skutočná škoda vzniknutá poškodenému v dôsledku úhrady sankcií odberateľom Jozef Korman MLYN a obchodnej spoločnosti ALEX RV s.r.o., zo škody vo výške 3.687.150 eur uplatnenej ako ušlý zisk spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o., ktorý by spoločnosť dosiahla na základe Zmluvy o výrobe, plnení a dovoze liehovín a zachovaní obchodného tajomstva z 21. 09. 2004 v znení dodatkov a najmä Dodatku č. 3 z 01. 12. 2007 uzavretou so spoločnosťou KARLOFF s.r.o. a zo škody vo výške 1.080.864 eur uplatnenej ako ušlý zisk poškodenej spoločnosti v súvislosti s nerealizovaním projektu „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z kukurice v liehovare F. na báze obnoviteľných zdrojov energie“.

1.2.3. Podľa súdu prvej inštancie škodu vo výške 768.799,18 eura uplatnenú ako skutočnú škodu vzniknutú poškodenému v dôsledku úhrady sankcií odberateľom Jozef Korman MLYN a obchodnej spoločnosti ALEX RV s.r.o. [Jozef Korman Mlyn suma 349.415,92 eura (10.526.504,00 Sk) ako zmluvná pokuta vo výške ušlého zisku a vo výške ceny nedodaného tovaru a ALEX RV s.r.o. suma 419.383,26 eura (12.634.340,00 Sk) ako zmluvnej pokuty za nespĺnené objednávky v sume 381.269,07 eura (11.486.112,00 Sk) a ušlého zisku za nespĺnené objednávky v sume 38.114,19 eura (1.148.228,00 Sk)] žalobca dostatočne a nad všetku pochybnosť nepreukázal, že zmluvnú pokutu a ušlý zisk, ktorých náhrady sa domáhal, poškodená spoločnosť Steffan Distillery Company s.r.o. obchodným partnerom uhradila. K tomu súd prvej inštancie mimo iného uviedol: ... „Predložený výdavkový pokladničný doklad zo dňa 19. 11. 2008 a zo dňa 04. 08. 2008 túto skutočnosť bez ďalšieho nepreukazujú. Kópie pokladničných dokladov, ktorými úhradu zmluvnej pokuty a ušlého zisku obchodným partnerom žalobca preukazoval, a ktoré sú súčasťou Odborného vyjadrenia č. 308/20133 zo dňa 20. 11. 2013, neobsahujú číslo dokladu, podpis schvaľujúcej osoby, podpis osoby, ktorá doklad vyhotovila a ani podpis príjemcu, a preto nemôžu nepochybne preukazovať vykonanie jednotlivých úhrad. Súd mal tiež za to, že žalobca nepreukázal ani dôvodnosť prípadnej úhrady zmluvnej pokuty a ušlého zisku a ich výšku. V oboch kúpnych zmluvách v čl. 7 Povinnosti predávajúceho bod 7.4. je uvedené - v prípade nedodania tovaru podľa objednávky v požadovanom termíne je povinný predávajúcemu uhradiť ušlý zisk a zmluvnú pokutu vo výške ceny nedodaného tovaru. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta nebola dojednaná ani určite, nie je zrejmé, že práve predávajúci t. j. poškodená spoločnosť mala povinnosť zmluvnú pokutu zaplatiť. Súd zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že z predložených faktúr, ktorými boli sankcie za nedodanie tovaru vyfakturované nie je zrejmé aký ušlý zisk si obchodní partneri poškodenej spoločnosti uplatnili, z čoho pozostával a na základe akých skutočností k nemu obchodní partneri dospeli a ako ho vyčíslili. Nie je tiež zrejmé z akých cien nedodaného tovaru vychádzali, keď z obsahu oboch kúpnych zmlúv podľa čl. 9 Kúpne ceny a rabatové podmienky bod 9.1. kúpne ceny sú uvedené v platnom cenníku na príslušné obdobie bez DPH a podľa čl. 10 fakturácia bod 10.1. výrobky budú fakturované za ceny podľa dohody, faktúra bude vystavená pri odbere.“ Pritom súd prvej inštancie prihliadal i na výpoveď svedka L.. F. F., štatutárneho zástupcu spoločnosti Steffan Distillery Company,

s.r.o., ktorý vo výpovedi vo vzťahu k zmluvným sankciám uviedol, že sankcie poškodená spoločnosť zaplatila z dôvodu, aby odberatelia neoslovili niekoho iného na výrobu, a aby vydržali. Existovala tichá dohoda, že v prípade spustenia výroby dostatočne včas, sankcie budú spoločnosti vrátené. K plateniu sankcií išlo o zábezpeku, že po spustení výroby spoločnosť bude pokračovať. Sankcie boli dohodnuté v zmluvách, išlo o bežné sankcie, zmluvné pokuty. Vo vzťahu k termínu dodania tovaru uviedol, že išlo o rámcové zmluvy a prax bola taká, že od prijatia objednávky, ktorá sa upresňovala faxom alebo telefonicky, do 3-5 dní sa tovar dodával do skladu alebo vyskladňoval.

2. Škodu vo výške 4.828.650 eur uplatnenú ako ušlý zisk, ktorý by poškodená spoločnosť Steffan Distillery Company, s.r.o. dosiahla na základe Zmluvy o výrobe, plnení a dovoze liehovín a zachovaní obchodného tajomstva z 21. 09. 2004 v znení jej dodatkov, najmä Dodatku č. 3 zo dňa 01. 12. 2007 uzatvorenou so spoločnosťou KARLOFF s.r.o., žalobca preukazoval Znaleckým posudkom č. 177/2016 z 30. 08. 2016, Doplnením č. 1 k znaleckému posudku č. 177/2016 číslo úkonu 224/2016 zo dňa 08. 11. 2016, výsluchom svedka L. F. F., štatutárny zástupca poškodenej spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. a svedka I. T. P., štatutárny zástupca spoločnosti KARLOFF, s.r.o. v období od 16. 01. 2002 do 11. 06. 2013. Súd prvej inštalácie na stanovenie výšky ušlého zisku stanovením hodnoty podniku spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. ku dňu 31. 05. 2008 znaleckým posudkom č. 177/2016 zo dňa 30. 08. 2016 a jeho Doplnením č. 1 zo dňa 08. 11. 2016 nemohol prihliadnuť z dôvodov uvádzaných žalovaným, s ktorými sa súd stotožnil. V znaleckom posudku v rámci uvedenia postupu výpočtu je uvedené, že výsledok hospodárenia za účtovné obdobie nebolo možné prevziať z výkazov spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. nakoľko firme bolo dňa 02. 06. 2008 odňaté povolenie na prevádzkovanie daňového skladu P., čím stratila všetky oprávnenia potrebné na vykonávanie svojej činnosti. V znaleckom posudku znalecký ústav vychádzal zo Zmluvy o výrobe, plnení a dovoze liehovín a zachovaní obchodného tajomstva a z Dodatku č. 3 k zmluve a pri výpočte všeobecnej hodnoty podniku a určení výsledku hospodárenia za účtovné obdobie, vychádzal z reálnych výkazov ziskov a strát spoločnosti KARLOFF s.r.o. za obdobie rokov 2008 - 2015, keď najneskôr do 31. 12. 2008 mala spoločnosť KARLOFF s.r.o. vstúpiť do spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. podielom 50 % odkúpením ich nominálnej hodnoty obchodných podielov t. j. 10.000.000 Sk. Vyčíslené zisky za dané obdobie spoločnosti KARLOFF s.r.o. boli navýšené o náklady, ktoré si spoločnosť KARLOFF s.r.o. na základe zmluvy výhradne hradí sama zo svojho 50 % podielu. Vyčíslené zisky boli rozdelené na 50 %-ný podiel. Vo výpočte bol tento zisk zdanený aktuálnou sadzbou dane pre dané obdobie. Jediným účtovným dokladom spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. bol výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2007, podľa ktorého spoločnosť bola ku dňu 31. 12. 2007 v strate. K odňatiu povolenia na prevádzkovanie daňového skladu došlo až 02. 06. 2008. Tvrdenie žalobcu, že na strane poškodenej spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. došlo k strate majetkového prínosu, ktorý predstavoval ušlý zisk, ktorý by spoločnosť dosiahla na základe spolupráce so spoločnosťou KARLOFF s.r.o. nebyť nezákonného rozhodnutia Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. zo dňa 02. 06. 2008 podľa názoru súdu prvej inštalácie neobstoja. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu hypotetickej škody, teda škody, ktorá poškodenej spoločnosti nevznikla. Ušlý zisk nemôže predstavovať len zmarenie zamýšľaného zámeru či prísľubu možného zisku ak nie je majetkový prínos podložený už existujúcimi či reálne dosiahnuteľnými okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že nebyť škodnej udalosti k zamýšľanému zisku by skutočne aj došlo. V prejednávanej veci došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ale z vykonaného dokazovania nie je možné stanoviť, že by jednoznačne i v prípade, že by k vydaniu nezákonného rozhodnutia Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. zo dňa 02. 06. 2008 nedošlo, došlo v zmysle uzatvorenej Zmluvy o výrobe, plnení a dovoze liehovín (§ 644 a nasl. OZ) a zachovaní obchodného tajomstva (§ 17 a nasl. OZ) zo dňa 21. 09. 2004 v znení jej Dodatku č. 3 zo dňa 01. 12. 2007 k skutočnej realizácii toho, že by spoločnosť KARLOFF s.r.o. reálne vstúpila do spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. podielom 50 %, a to najneskôr do 31. 12. 2008 odkúpením ich nominálnej hodnoty obchodných podielov t.j. 10.000.000 Sk. Skutočnosť, že takýto postup bol všeobecne dohodnutý neznamená, že by k nemu i reálne a za tých podmienok došlo. Podľa názoru súdu prvej inštalácie je tiež podstatná skutočnosť, že v súvislosti s uvedeným, spoločnosť KARLOFF s.r.o. svoj záväzok kapitálovo vstúpiť do spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. už v minulosti nespĺnila, keď i napriek tomu, že v Zmluve o spolupráci z 21. 09. 2004 v článku IX sa zaviazala, že najneskôr do konca roka 2006 kapitálovo vstúpi do

spoločnosti poškodeného obchodných podielov minimálne 40 % nominálnej hodnoty. Žalobca teda nepreukázal vznik škody titulom ušlého zisku v dôsledku nerealizovania kapitálového prepojenia spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. a spoločnosti KARLOFF s.r.o., keď nepreukázal, že reálne by došlo nebyť vydania nezákonného rozhodnutia colného úradu ku kapitálovému prepojeniu uvedených spoločností, a že boli skutočne vykonávané kroky pre realizáciu uvedeného.

3. Škodu vo výške 1.080.864 eur uplatnenú ako ušlý zisk, v súvislosti s nerealizovaním projektu „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z kukurice v liehovare F. na báze obnoviteľných zdrojov energie“, žalobca preukazoval predložením Štúdie uskutočniteľnosti stavby vypracovanej D. Y. B. v júni 2008 a výsluchom svedka L. F. F., štatutárneho zástupcu poškodenej spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o..

3.1. Súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania mal za to, že žalobca nepreukázal ním uplatnený nárok na náhradu škody spočívajúcej v ušlom zisku v dôsledku nerealizovania projektu „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z kukurice v liehovare F. na báze obnoviteľných zdrojov energie“, keď neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie ušlého zisku a jeho výšky. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že s realizáciou projektu vôbec začal, v akom štádiu procesu bol Projekt realizovaný, či vôbec boli okrem vypracovanej štúdie začaté práce na projekte. Predložením štúdie, tieto podľa názoru súdu podstatné okolnosti pre dôvodné uplatnenie nároku na náhradu ušlého zisku, neboli preukázané. Práve z výpovede svedka L. vyplynulo, že práce na projekte mali začať až v septembri 2008.

4. V prejednávanej veci podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca neuniesol ani dôkazné bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi vznikom majetkovej ujmy, teda vznikom škody a nezákonným rozhodnutím Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. vydané pod č. 41692/2008-6138 dňa 02. 06. 2008.

4.1. Žalobca preukazoval príčinnú súvislosť medzi vytýkaným nezákonným rozhodnutím a vznikom ujmy skutočnosťou, že v prípade, že by nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia tak by k vzniku škody nedošlo, keď práve rozhodnutie Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. vydané pod č. 41692/2008-6138 dňa 02. 06. 2008 bolo príčinou vzniku uplatnenej škody.

4.2. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcom uvádzaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a uplatnenou náhradou škody neobstojí, nakoľko nejde o priamu príčinnú súvislosť, keďže nezákonné rozhodnutie - rozhodnutie Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu jednoznačne nebolo v priamej príčinnej súvislosti so žalobcom uplatnenou náhradou škody. Medzi vznikom škody a rozhodnutím Colného úradu Nitra, ktoré súd vyhodnotil ako nezákonné, musí existovať príčinná súvislosť, a to bezprostredná a priama. V prejednávanej veci však preto, aby príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou mohla byť kvalifikovaná ako priama a bezprostredná, musela by žalobcovi vzniknúť škoda ako priamy a bezprostredný, nie sprostredkovaný dôsledok odňatia povolenia na prevádzkovanie daňového skladu. Žalobca však odvodzuje vznik škody ako dôsledok nedodania tovaru odberateľom poškodeného, nedosiahnutie zisku v dôsledku neuskutočneného plánovaného kapitálového vstupu do spoločnosti poškodeného tretím subjektom, a to odkúpením obchodných podielov a nezrealizovaním plánovaného projektu. Žalobca teda vznik škody odvodzuje až z absencie následných skutočností. Nie je preto možné tvrdiť, že škoda poškodenému subjektu, právnenému predchodcovi žalobcu, vznikla v priamej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia. Nezákonné rozhodnutie nemohlo s ohľadom na časovú následnosť a logickú súvislosť, byť bezprostrednou príčinou toho, že právny predchodca žalobcu uhradil zmluvnú pokutu, a že nezrealizoval kapitálové prepojenie s treťou osobou a nezrealizoval plánovaný projekt. O vzťah príčinnej súvislosti v prejednávanej veci by išlo len vtedy, ak by škoda a ušlý zisk vznikla ako následok právom kvalifikovanej okolnosti, teda ak by bolo nezákonné rozhodnutie a škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku a žalobca by preukázal, že ak by k vydaniu nezákonného rozhodnutia nedošlo, tak ku škode by neprišlo. Ak bola príčinou škody (ušlého zisku) iná skutočnosť, nevzniká zodpovednosť za škodu. Zo samotného nezákonného rozhodnutia nie je možné odvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. Žalobca na preukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi ním uplatnenou škodou a nezákonným rozhodnutím Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu žiadne dôkazy

neprodukoval a ani na vykonanie dokazovania v tomto smere neodkázal. Žalobca len vo všeobecnosti uviedol, že nebyť nezákonného rozhodnutia ku škode by nedošlo. Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnej žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaná si výslovne náhradu trov konania neuplatnila z dôvodu, že jej žiadne trovy konania nevznikli.

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. apríla 2021 sp. zn. 4Co/201/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v žalobe zamietajúcej časti a o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie; žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol mimo iného: „V posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatať žalovanej istiny s príslušenstvom titulom náhrady škody podľa Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo, pričom správne vychádzal z výsledkov dokazovania vykonaného v konaní vedenom na súde prvej inštancie a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Vec posúdil správne i po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobu zamietol aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania. ... K námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h CSP), odvolací súd uvádza, že uvedený odvolací dôvod nie je vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie v tejto časti nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z obsahu listín nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli predloženými listinnými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu Civilného sporového poriadku alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.“ Ani odvolaciu námietku žalobcu, spočívajúcu v inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

5.2. V posudzovanej veci došlo k viacnásobnému postúpeniu pohľadávky, s ktorou otázkou sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal či už z hľadiska posudzovania platnosti postúpenia pohľadávky, ako aj v rámci posudzovania aktívnej legitímácie žalobcu a podrobne uvedenú otázku rozobral v bodoch 11.8. - 11.11. rozsudku. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že postúpenie pohľadávky bolo Ministerstvu financií SR ako orgánu oprávnenému konať za žalovaného písomne aj vždy postupcom oznámené a žalobca je v posudzovanej veci aktívne legitimovaný subjekt na uplatnenie nároku na náhradu škody.

5.3. Pri preukazovaní nezákonného rozhodnutia odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že žalobca preukázal existenciu nezákonného rozhodnutia orgánu štátu - rozhodnutia Colného úradu Nitra č. 41692/2008-6138 zo dňa 02. 06. 2008 o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu Likérka P., ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vydaným dňa 17. marca 2010 pod spisovou značkou 5Sžf/40/2009, ako príslušný orgán, zrušil pre nezákonnosť. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak bolo rozhodnutie uvedeného správneho orgánu Najvyšším súdom SR právoplatne zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie, je súd v konaní o náhradu škody ním spôsobenej, rozhodnutím Najvyššieho súdu SR viazaný, a o zákonnosti alebo nezákonnosti zrušeného rozhodnutia nie je možné v občianskom súdnom konaní ďalej polemizovať a súd ho v tomto konaní ani nemôže opätovne preskúmať.

5.4. Skutočnú škodu uplatnenú vo výške 768.799,18 eura, ktorá mala vzniknúť poškodenému subjektu v dôsledku úhrady sankcií odberateľom Jozef Korman MLYN a obchodnej spoločnosti ALEX RV s.r.o. (špecifikovanú v bodoch 17.2. - 17.2.3. rozsudku) žalobca preukazoval Odborným vyjadrením č. 308/2013 vypracovaným Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 20. 11. 2013. Pri posudzovaní tohto nároku súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné

bremeno a v konaní nepreukázal, že mu škoda v uplatnenej výške 768.799,18 eura v dôsledku úhrad sankcií vznikla, a že jeho majetok sa zmenšil o uvedenú sumu. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa žalobca nestotožnil a namietal, že dostatočne preukázal, že zmluvnú pokutu a ušlý zisk, ktorých náhrady sa v tomto konaní domáhal, poškodená spoločnosť Steffan Distillery Company, s.r.o. obchodným partnerom uhradila. Preskúmaním obsahu spisu vrátane uvedeného odborného vyjadrenia odvolací súd konštatuje, že tvrdeniam žalobcu nie je možné prisvedčiť a stotožňuje sa s právnym názorom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 17.2.4. rozsudku. Súhlasne so súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že predložené výdavkové pokladničné doklady zo dňa 19. 11. 2008 a zo dňa 04. 08. 2008 a 05. 08. 2008 túto skutočnosť bez ďalšieho nepreukazujú, z predložených faktúr, ktorými boli sankcie za nedodanie tovaru vyfakturované nie je zrejmé aký ušlý zisk si obchodní partneri poškodenej spoločnosti uplatnili, z čoho pozostával a na základe akých skutočností k nemu obchodní partneri dospeli a ako ho vyčíslili. Zároveň odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že z predložených listinných dokladov vyplýva, že objednávky oboch obchodných partnerov boli uskutočnené/realizované v časovom období pred vydaním rozhodnutia colného úradu, v dôsledku nezákonnosti, ktorého sa žalobca náhrady škody domáhal t. j. pred dátumom 02. 06. 2008 (objednávky Jozef Korman - MLYN zo dňa 16. 04. 2008, 05. 05. 2008, 19. 05. 2008, objednávky spoločnosti ALEX RV s.r.o. z 20. 03. 2008, z 18. 04. 2008 a z 20. 05. 2008). Len 1 objednávka bola s dátumom po jeho vydaní a doručení poškodenej spoločnosti, a to objednávka Jozef Korman - MLYN zo dňa 04. 06. 2008. Vychádzajúc z uvedeného je preto správny záver súdu prvej inštancie v tom, že nie je zrejmé z akých dôvodov uvedené objednávky obchodných partnerov poškodenej spoločnosti neboli vybavené a na základe akých skutočností, a prečo im objednaný tovar dodaný nebol.

5.5. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s právnym názorom žalobcu, v súvislosti s uplatneným ušlým ziskom na základe zazmluvnenej spolupráce so spoločnosťou KARLOFF s.r.o.. Nesúhlasí s jeho tvrdením, že ušlý zisk bol zo strany žalobcu v konaní preukázaný početnými dôkazmi vrátane Znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. úkonu 177/2016 zo dňa 30. 08. 2016 a jeho príloh a Doplnením č. 1 k znaleckému posudku zo dňa 08. 11. 2016, ktorý jeho výšku použitím podnikateľskej metódy stanovil v sume 4.828.650 eur. Nesúhlasí s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky ušlého zisku stanovením hodnoty podniku spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. ku dňu 31. 05. 2008, ktorú preukazoval predmetným znaleckým posudkom, na znalecký posudok neprihliadol ani sa ním nezaoberal a priklonil sa len k dôvodom uvádzaným žalovaným. Takéto tvrdenie žalobcu je v rozpore s bodom 17.3.8. rozsudku. Odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že žalobca si v posudzovanej veci uplatnil nárok na náhradu hypotetickej škody, nakoľko ušlý zisk nemôže predstavovať len zmarenie zamýšľaného zámeru či príslubu možného zisku ak nie je majetkový prínos podložený už existujúcimi, či reálne dosiahnuteľnými okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že nebyť škodnej udalosti k zamýšľanému zisku by skutočne aj došlo. Odvolací súd zdôrazňuje, že ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel.

5.6. Len všeobecné tvrdenie o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho, nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti. Je tomu tak preto, že zákon č. 58/1969 Zb. nezakladá vznik nároku na náhradu škody paušálne a automaticky v každom jednotlivom prípade porušenia povinnosti zo strany orgánov štátu, ale len celkom výnimočne za predpokladu súčasného naplnenia aj ďalších predpokladov vzniku a existencie zodpovednostného vzťahu, ktorými sú existencia škody (ušlého zisku) a príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním alebo opomenutím orgánov štátu. Dôkazné bremeno ohľadom naplnenia týchto podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu pritom zaťažuje poškodeného. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v

danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikiou“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/513/2014). „Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti“ (z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/23/2008). Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/319/2008, 1Cdo/76/2008). Pokiaľ žalovaný nepreukáže existenciu týchto okolností a výšku ušlého zisku, ktorý mohol pri bežnom chode vecí očakávať, nemôže byť v konaní úspešný.

5.7. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že Obchodná spoločnosť KARLOFF s.r.o. ako objednávateľ uzatvorila dňa 21. 09. 2004 so spoločnosťou Steffan Distillery Company s.r.o., v tom čase s obchodným menom ALKOMTRADE s.r.o. ako zhotoviteľom Zmluvu o výrobe, plnení a dovoze liehovín (§ 644 a nasl. OZ) a zachovaní obchodného tajomstva (§ 17 a nasl. OZ). Predmetom zmluvy bola objednávka objednávateľa u zhotoviteľa na výrobu, plnenie a dovoz značkových liehovín KARLOFF SK, KARLOFF PREMIUM, JENČÍK a DCÉRY. Podľa článku IX. osobitné dojednania Zmluvy v prípade, že zo strany zhotoviteľa nedôjde k akémukoľvek porušeniu ustanovení tejto zmluvy, objednávateľ sa zaväzuje:

1. Nevyhľadávať iného zhotoviteľa pre predmety zmluvy uvedené v Čl. I.

2. Najneskôr do konca roka 2006 kapitálovo vstúpiť do spoločnosti ALKOMTRADE s.r.o. SVODÍN, IČO 36309524, odkúpením obchodných podielov minimálne 40 % nominálnej hodnoty alebo zvýšením základného imania formou investícií do novej výroby liehovín. Dodatkom č. 3 zo dňa 01. 12. 2007 k predmetnej zmluve bol článok IX. Osobitné dojednania, bod 2. bol upravený „2. Karloff s.r.o. vstúpi do spoločnosti STEFFAN DISTILLERY COMPANY s.r.o. (predtým ALKOMTRADE s.r.o.) podielom 50 %, a to najneskôr do 31. 12. 2008 odkúpením ich nominálnej hodnoty obchodných podielov t. j. 10.000.000 Sk.“ V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že právny predchodca žalobcu sa rozhodol uzavrieť predmetnú zmluvu vrátane dodatku v čase, keď túto spoluprácu so spol. Karlof s.r.o. považoval sám na základe vlastnej vôle za najvhodnejšiu. V oznámení spoločnosti KARLOFF s.r.o. zo dňa 03. 07. 2008 adresovanom spoločnosti Steffan Distillery Company, s.r.o., nazvanom ako ukončenie obchodných vzťahov (č. l. 831) je uvedené, že napriek snahe o prísľub zlepšenia plnenia objednávok k náprave nedošlo. Dobré meno spoločnosti však utrpelo porušením zmluvných povinností a nedodaním tovaru v dohodnutej dobe, preto neuvažuje o ďalšej spolupráci so spoločnosťou Steffan Distillery Company, s.r.o.. V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania nie je možné stanoviť, že by jednoznačne aj v prípade, že ak by k vydaniu nezákonného rozhodnutia Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. zo dňa 02. 06. 2008 nedošlo, došlo by v zmysle uzatvorenej Zmluvy o výrobe, plnení a dovoze liehovín a zachovaní obchodného tajomstva zo dňa 21. 09. 2004 v znení jej Dodatku č. 3 zo dňa 01. 12. 2007 k skutočnej realizácii toho, že by spoločnosť KARLOFF s.r.o. reálne vstúpila do spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o. podielom 50 %, a to najneskôr do 31. 12. 2008 odkúpením ich nominálnej hodnoty obchodných podielov t. j. 10.000.000 Sk. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v konaní zakladala svoj nárok na ušlý zisk na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom v priebehu konania nepreukázal konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok a dokazujúce existenciu ušlého zisku ako dôsledku nezákonného rozhodnutia orgánu štátu. Žalobcom uplatnený ušlý zisk nemá reálny základ a ostáva len v rovine fikcie. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na znalecký posudok, vrátane jeho doplnenia č. 1, je potrebné poznamenať, že znalecký posudok slúži ako dôkazný prostriedok v tých prípadoch, kedy sa na posúdenie určitých čiastkových otázok vyžadujú špecifické odborné znalosti, právne posúdenie vecí, t. j. či (ne)boli naplnené podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a či je nárok v žalobe opodstatnený, je však výlučne vecou súdu a nie znalca. Inými slovami nárok poškodeného na ušlý zisk nemôže založiť znalecký posudok, ale len preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

5.8. Pri posudzovaní škody vo výške 1.080.864 eur uplatnenej ako ušlý zisk, v súvislosti s nerealizovaním projektu „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z

kukurice v liehovare F. na báze obnoviteľných zdrojov energie", ktorú žalobca preukazoval predložením Štúdie uskutočniteľnosti stavby vypracovanej D.. Y. B. v júni 2008 a výsluchom svedka L.. F. F., štatutárneho zástupcu poškodenej spoločnosti Steffan Distillery Company s.r.o.. Žalobca tvrdil, že predmetný projekt mala poškodená spoločnosť Steffan Distillery Company s.r.o. spustiť do prevádzky v septembri 2008, k čomu však v dôsledku nezákonného rozhodnutia Colného úradu Nitra o odňatí povolenia nedošlo. Z predloženej štúdie uskutočniteľnosti stavby projektu vyplýva návratnosť investícií projektu v období 4 rokoch a predpokladaná výška zisku po zdanení mala predstavovať sumu 270.216 eur ročne. Od septembra 2012 by potom bolo možné počítvať s čistým ziskom projektu predstavujúcim ušlý zisk poškodenej spoločnosti k septembru 2016 (4 roky) v sume 1.080.864 eur. Žalobca nesúhlasil so súdom prvej inštancie, že nepreukázal ním uplatnený nárok na náhradu škody spočívajúcej v ušlom zisku v dôsledku nerealizovania uvedeného projektu a mal za to, že existenciu ušlého zisku dostatočne preukázal. Svoje námietky smeroval aj vo vzťahu k hodnoteniu vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie. Túto námietku odvolací súd považuje za nedôvodnú nakoľko z obsahu preskúmaného rozhodnutia je zrejmé, že súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli vrátane svedeckých výpovedí, na ktoré v odvolaní žalobca poukazuje. Odvolací súd prisvedčil súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že s realizáciou projektu začal, v akom štádiu procesu bol Projekt realizovaný, či boli okrem vypracovanej štúdie začaté práce na projekte. Žalobcom tvrdené vykonané prípravy na projekte nemožno posudzovať, že sa s realizáciou projektu začalo, keď aj zo svedeckých výpovedí, (na ktoré v konečnom dôsledku poukazuje aj žalobca) vyplýva, že projekt mal byť spustený v septembri 2008. Taktiež Vyhlásenia D. zo dňa 6. 10. 2016 k „Štúdii uskutočniteľnosti stavby“, na ktoré žalobca v odvolaní poukazuje vyplýva, že spoločnosť Steffan D.C. s.r.o. pripravovala investície na realizáciu na rozšírenie energetického zdroja a počas ich spolupráce sa realizovala nádrž na skladovanie výpalkov o objeme 50 m³, čo taktiež nemožno vyhodnotiť, že sa s realizáciou projektu už začalo. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k existencii takejto škody, ktorú považuje za hypotetickú a nereálnu. Žalobca totiž nijako nepreukázal, že by pri predpokladanom chode vecí dosiahol tvrdený zisk. Predložením Štúdie uskutočniteľnosti stavby „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z kukurice v liehovare F., na báze obnoviteľných zdrojov energie" podľa názoru odvolacieho súdu podstatné okolnosti pre dôvodné uplatnenie nároku na náhradu ušlého zisku, neboli preukázané a podnikateľský zámer žalobcu nebol dotiahnutý do takého štádia, kedy by bolo možné považovať dosiahnutie prospechu z podnikania za vysoko pravdepodobné. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že jeho právnomu predchodcovi vznikla uplatnená škoda ako ušlý zisk.

5.9. Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda (v podobe skutočnej škody - *damnum emergens* alebo ušlého zisku - *lucrum cessant*) musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Škoda, ani porušenie právnej povinnosti ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno, čo sa týka príčinnej súvislosti v civilnom procese, zaťažuje v zásade tú sporovú stranu, ktorej tvrdenie má byť preukázané [teda poškodenej (žalobcu)]. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je teda podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania (opomenutia) škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť (napr. porušenie zmluvnej povinnosti samotným poškodným), zodpovednosť za škodu nenastáva. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konaním poškodenej (ak vznikla) a konaním škodcu (ak je protiprávne), sa príčinná súvislosť zisťuje. Škoda vyčíslená v predmetnom konaní sa skladá zo skutočnej škody a ušlého zisku. Žalobca si v konaní uplatňoval skutočnú škodu vyčíslenú v sume 768,799 eura pozostávajúcu z úhrady sankcií odberateľom Jozef Korman MLYN a obchodnej spoločnosti ALEX RV s.r.o.. Príčinnú súvislosť medzi vytýkaným nezákonným rozhodnutím a vznikom

ujmy preukazoval tým, že v prípade, ak by nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia tak by k vzniku škody nedošlo, keď práve rozhodnutie Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu - P. vydané pod č. 41692/2008-6138 dňa 02. 06. 2008 bolo príčinou vzniku uplatnenej škody. Odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že v danom prípade nejde o priamu príčinnú súvislosť, keďže nezákonné rozhodnutie - rozhodnutie Colného úradu Nitra o odňatí povolenia na prevádzkovanie daňového skladu jednoznačne nebolo v priamej príčinnej súvislosti so žalobcom uplatnenou náhradou škody za uhradenie sankcií. Vznik škody bol podľa názoru odvolacieho súdu spôsobený výlučne porušením zmluvnej povinnosti samotnou poškodenou spoločnosťou nedodaním objednaného tovaru, čo znamená, že medzi nezákonným rozhodnutím a skutočnou škodou uvádzanou žalobcom neexistuje žiadna príčinná súvislosť. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti škody vo forme ušlého zisku vo výške 4.828.650 eur, ktorý ako tvrdil by poškodený subjekt dosiahol na základe spolupráce so spoločnosťou KARLOFF s.r.o. a mal za to, že práve predmetné nezákonné rozhodnutie colného úradu bolo príčinou vzniku škody vo forme ušlého zisku, ktorý by na základe spolupráce dosiahol a toto rozhodnutie bolo príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. K príčinnej súvislosti s náhradou ušlého zisku vo výške 1.080.864 eur, ktorý by podľa tvrdenia žalobcu poškodený subjekt dosiahol na základe realizácie projektu „Realizácia nového energetického zdroja, zabezpečujúca výrobu bioetanolu z kukurice v liehovare F. na báze obnoviteľných zdrojov energie“ uviedol, že príčinná súvislosť uvedenej škody a nezákonného rozhodnutia je jasne daná, nakoľko podstatou tohto projektu mala byť výroba bioetanolu z kukurice v liehovare F. t. j. v liehovare v majetku poškodeného, ktorému však bolo de facto na jeho prevádzkovanie odňaté povolenie práve nezákonným rozhodnutím. Vychádzajúc z vyššie uvedeného posúdenia žalobcom uplatneného ušlého zisku je možné konštatovať, že škoda uvádzaná žalobcom, ktorá zodpovedá ušlému zisku nie je skutočná a určitá. Za týchto podmienok odvolací súd dospel k záveru, že medzi vydaným nezákonným rozhodnutím a ušlým ziskom uvádzaným žalobcom neexistuje takisto žiadna príčinná súvislosť. Odvolací súd zároveň uvádza, že podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodnutím sú stanovené kumulatívne, v prípade nesplnenia čo aj len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007, sp. zn. 3Cdo/32/2007). Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje právny záver súdu prvej inštancie o nexistencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím žalovaného za správny, zodpovedajúci zistenému skutkovému stavu.

5.10. V súvislosti s podaním žalobcu zo dňa 27. 07. 2018 označeným ako Doplňenie právnej argumentácie k odvolaniu odvolací súd poukazuje na § 365 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Predmetné podanie bolo doručené odvolaciemu súdu až po uplynutí odvolacej lehoty, a preto naň neprihliadal.

6. Za správne považuje odvolací súd aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP.

7. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia ohľadne vzniku škody a jej výšky a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím. Obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

8. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala úspech v odvolacom konaní, nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o dovolaní žalobcu v zmysle § 420 písm. f) CSP tak, že

uznesením z 27. marca 2024 sp. zn. 9Cdo/33/2022 dovolanie žalobcu odmietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo 7. novembra 2024 sp. zn. III. ÚS 486/2024 zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/33/2022 z 27. marca 2024 a vec mu vrátil a na ďalšie konanie.

11.1. V odôvodnení nálezu ústavný súd mimo iného uviedol: ... „Rozhodnutie krajského súdu nie je zrozumiteľné ani jasné, je založené len na odkazoch na všeobecné teoretické a judikatórne závery použiteľné na akýkoľvek obdobný prípad (body 35. - 41.) a na odkazoch na rozsudok okresného súdu, ku ktorému sa prikláňa bez toho, aby bolo dostatočne zrejmé, prečo tak robí (body 45. - 46. rozsudku krajského súdu).

21. Nedostatočné je odôvodnenie vo vzťahu k uplatnenému ušlému zisku na základe zmluvnej spolupráce s KARLOFF v bodoch 45. - 47. odôvodnenie toho, že sťažovateľ svoj nárok na ušlý zisk zakladal na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok nepreukázal, a že tak uplatnený ušlý zisk nemá reálny základ, je v rovine všeobecnej a nekonkrétnej fikcie. Rovnako tak tomu je aj v prípade hodnotenia znaleckého posudku, v ktorom krajský súd rozlišuje, na čo znalecký posudok slúži a čo je už vecou právneho posúdenia, pričom uzatvára, že znaleckým posudkom nemožno založiť nárok na ušlý zisk. Takéto hodnotenie však v sebe neobsahuje žiadne konkrétne posúdenie veci sťažovateľa, ale len generické a abstraktné frázy, ktoré ničím nepreukazujú záver, ku ktorému dospel krajský súd.

22. Nazerajúc následne na rozsudok okresného súdu, ktorý krajský súd preskúmaval, a jeho odôvodnenie k zmluvnej spolupráci s KARLOFF, je nutné uviesť, že okresný súd mal k dispozícii dôkazy (znalecký posudok s doplnením a výpovede svedkov). Znalecký posudok mal preukázať výšku ušlého zisku, ktorú by poškodená spoločnosť dosiahla na základe spolupráce s KARLOFF. Znalecký posudok zároveň obsahuje záver, že odňatím povolenia na prevádzkovanie daňového skladu v júni 2008 bola znemožnená spolupráca, keďže spoločnosť stratila všetky oprávnenia na vykonávanie svojej činnosti. Jediným hodnotením okresného súdu vo vzťahu k znaleckému posudku v bode 17.3.8. je konštatovanie, že na znalecký posudok nemožno prihliadať z dôvodov uvádzaných žalovaným, s ktorými sa stotožnil. Konkrétne ich však neuvádza, takže vôbec nie je zrejmé, o aké dôvody ide. Ďalej okresný súd už len opisuje obsah znaleckého posudku.

23. V bode 17.3.9. okresný súd dospieva k záveru, že sťažovateľove tvrdenia o ušlom zisku, ktorý by spoločnosť dosiahla na základe spolupráce, neobstoja z dôvodu, že si uplatnil nárok na náhradu hypotetickej škody, teda škody, ktorá poškodenej spoločnosti nevznikla. Ďalej pokračuje generickým teoretickým konštatovaním o ušlom zisku, po ktorom nasleduje záver, že nie je možné jednoznačne stanoviť, že v prípade nevydania nezákonného rozhodnutia by došlo k skutočnej realizácii vstupu KARLOFF. Okresný súd uvádza, že skutočnosť, že takýto postup bol všeobecne dohodnutý, neznamena, že by k nemu i reálne došlo. Konkrétne dôvody okresného súdu pre záver o nepreukázaní vzniku škody tak spočívajú len v konštatovaní o nejednoznačnosti skutočného plnenia zmluvne dohodnutej spolupráce bez adresného odkazu o tom, že už v minulosti sa medzi spoločnosťami takéto zmluvné plnenie nerealizovalo. Navyše, z odôvodnenia žiadneho zo súdov nie je vôbec zrejmé, ako sa vysporiadali s výpoveďou štatutára KARLOFF (bod 17.3.5.), ktorý uviedol, že odňatím licencie došlo k ukončeniu spolupráce, lebo poškodená spoločnosť nemohla naplňať predmet zmluvy o spolupráci. Okresný súd výpoveď jednoducho zreprodukoval, nijakým spôsobom ju nevyhodnotil ani neuviedol, z akého dôvodu výpoveď nepovažuje za relevantnú alebo dôveryhodnú a ani ju neposudzoval v súvislosti s ostatnými dôkazmi. Na tento nedostatok nereagoval ani krajský súd.

24. Je nutné sa pristaviť pri opakovanom používaní pojmov „fiktívny“ a „hypotetický“ v súvislosti s ušlým ziskom v judikatúre najvyššieho súdu, ktorú cituje on sám, ako aj nižšie súdy. Ušlý zisk je z povahy veci vždy hypotetický, keďže jeho ustálenie si vyžaduje zodpovedanie otázky, čo by bolo nastalo, keby kškodnej udalosti nebolo došlo. Vždy tak ide o hypotetickú rovinu, keď sa zisťuje, či s ohľadom na pravidelný beh vecí mohol poškodený dôvodne očakávať dosiahnutie zisku. Pre účely

zistenia škody sa tak konštruje fiktívny stav, ktorý by bol nastal, nebyť škodnej udalosti, a ktorý sa následne porovnáva so stavom vyvolaným škodnou udalosťou. Hypotetickosť preto nemôže byť sama osebe okolnosťou vylučujúcou nárok poškodeného na náhradu ušlého zisku. Rovnako treba uviesť, že domôcť sa ušlého zisku by nemalo byť znemožnené nedosiahnuteľnými kritériami. To platí najmä pri neprimerane prísnej judikatúre k pravdepodobnosti, ktorú poškodený musí preukázať, a ktorá sa blíži k istote. Vzhľadom na povahu ušlého zisku ako hypotetického a neistotu, ktorú každá podnikateľská činnosť zahŕňa, je neprimerane prísne, ak sa od poškodeného očakáva vylúčenie akejkoľvek pochybnosti (Hlušák M. Glosa k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/195/2015, Súkromné právo, 4/2017).

25. K príčinnej súvislosti a konkrétne k absencii priamosti, ktorými najvyšší súd a predtým aj nižšie súdy argumentujú, je nutné uviesť, že sťažovateľ síce v doplnení svojho dovolania nepoužíva pojem príčinná súvislosť, z bodu 53. tohto doplnenia je zrejma dostatočná argumentácia o príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a ušlým ziskom z potenciálnej spolupráce s KARLOFF, z ktorej podľa svedka zišlo v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je v tomto ohľade nadmerne formalistické a kladie na sťažovateľa neprimerané nároky na splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti namiesto preskúmania podstaty veci.

26. Je rovnako nutné uviesť, že ani v prípade príčinnej súvislosti nemožno s najvyšším súdom súhlasiť o tom, že odôvodnenie krajského súdu je dostatočné. Krajský súd v bode 49. svojho rozsudku síce vo vzťahu k škode pozostávajúcej z úhrady sankcií a k ušlému zisku pre nerealizáciu projektu svoj záver odôvodnil, žiadnym spôsobom však nevysvetlil absenciu príčinnej súvislosti vo vzťahu k ušlému zisku na základe spolupráce s KARLOFF, keďže vo vzťahu k tomuto aspektu sa rozhodnutie obmedzuje na jednu nezrozumiteľnú vetu. Krajský súd sa tak príčinnou súvislosťou k tejto škode nezaoberal vôbec a na základe tohto odôvodnenia potvrdil závery okresného súdu.

27. Je pravdou, že okresný súd sa v rozsudku už obsiahlejšie zaoberá tvrdeniami sťažovateľa, podľa ktorých na strane jeho právneho predchodcu došlo k strate majetkového prínosu, ktorý predstavoval výnos z možného kapitálového prepojenia s inou spoločnosťou nebyť nezákonného rozhodnutia. Okresný súd to odôvodňuje tým, že sťažovateľ odvodzoval vznik škody v podobe ušlého zisku až z absencie následných právnych skutočností, teda z možného kapitálového prepojenia spoločností, ktoré predpokladalo predchádzajúce uzavretie následnej zmluvy. Škoda právnenému predchodcovi sťažovateľa nevznikla v priamej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, ale až v dôsledku neuzatvorenia zmluvy s treťou osobou. Nezákonné rozhodnutie teda podľa okresného súdu nemohlo s ohľadom na časovú následnosť a logickú súvislosť byť bezprostrednou a jedinou príčinou toho, že právny predchodca sťažovateľa sa kapitálovo neprepojil s inou spoločnosťou. Príčinou tak podľa okresného súdu bola absencia úkonu, ktorý by časovo a logicky nasledoval až v budúcnosti, a to za splnenia doteraz nešpecifikovaných okolností a za podmienok, ktoré neboli nijakým spôsobom dohodnuté a určené.

28. K tomu je potrebné uviesť, že v prípade právneho predchodcu sťažovateľa je zrejma časová súslednosť, keďže ku skončeniu zmluvnej spolupráce došlo v júli 2008, pritom k vydaniu nezákonného rozhodnutia došlo mesiac predtým. Aj vo vzťahu k hodnoteniu príčinnej súvislosti súdy opomínajú výpoveď svedka, ktorý potvrdil, že jedinou príčinou ukončenia spolupráce bolo práve nezákonné rozhodnutie. To malo za priamy následok ukončenie spolupráce, ktorá pre právneho predchodcu sťažovateľa znamenala stratu v príjmoch a zisku. Okresný súd nevzal do úvahy ani skutočnosť, že nezákonným rozhodnutím došlo k ukončeniu celkovej spolupráce a úplnej strate v príjmoch, kedy sťažovateľ nielenže nemal zisk z kapitálového prepojenia, ale z akejkoľvek už prebiehajúcej spolupráce, ktorá nevyžadovala uzavretie ďalšej zmluvy. Všeobecné súdy v tomto ohľade vôbec nevzali do úvahy, že sťažovateľ musel pre stratu povolenia na prevádzkovanie daňového skladu úplne ukončiť svoju podnikateľskú činnosť.

29. Bez prejedukovania toho, ako by mali všeobecné súdy napokon rozhodnúť, sa ako jedným z možných záverov javí aj hodnotenie, že priamym dôsledkom odňatia povolenia, na ktorú bola naviazaná konkrétna podnikateľská činnosť poškodenej spoločnosti, predstavuje znemožnenie dosiahnutia príjmov

a následného zisku z výkonu takejto činnosti. Nedostatočne zdôvodnený opačný záver okresného a krajského súdu, ktorý nebol odstránený ani najvyšším súdom, však odôvodňuje záver, že namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. ... Okrem toho nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti z dôvodu porušeného základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 3 ústavy. Doterajšie závery všeobecných súdov vo vzťahu k možnej škode sú nedostatočne zdôvodnené, čo však neznamená, že poškodenej spoločnosti v dôsledku nezákonného rozhodnutia škoda vznikla. Takýto záver si však vyžaduje jasné právne posúdenie skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov bez toho, aby sa všeobecné súdy opierali o príklon k nešpecifikovaným argumentom žalovaného štátu alebo o neadresné, všeobecné a generické argumenty o nepreukázaní nároku alebo jeho jednotlivých zložiek. Rozhodnutie o žalobe sťažovateľa vyžaduje jasné vyjadrenie skutočností, ktoré možno z vykonaného dokazovania považovať za preukázané s tým, že tieto skutočnosti musia byť jasne právne posúdené. K tomu však v rozhodnutiach okresného a krajského súdu nedošlo a tento nedostatok nebol odstránený ani na základe dovolania sťažovateľa v namietanom uznesení najvyššieho súdu."

12. Najvyšší súd v zmysle ustanovenia § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto zrušujúcom náleze.

12.1. Po vrátení veci na ďalšie konanie je dovolací súd viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v náleze k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, predovšetkým tými, že: ... „Rozhodnutie krajského súdu nie je zrozumiteľné ani jasné, je založené len na odkazoch na všeobecné teoretické a judikátorne závery použiteľné na akýkoľvek obdobný prípad (body 35. - 41.) a na odkazoch na rozsudok okresného súdu, ku ktorému sa prikláňa bez toho, aby bolo dostatočne zrejmé, prečo tak robí (body 45. - 46. rozsudku krajského súdu).

21. Nedostatočné je odôvodnenie vo vzťahu k uplatnenému ušlému zisku na základe zmluvnej spolupráce s KARLOFF v bodoch 45. - 47. odôvodnenie toho, že sťažovateľ svoj nárok na ušlý zisk zakladal na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok nepreukázal, a že tak uplatnený ušlý zisk nemá reálny základ, je v rovine všeobecnej a nekonkrétnej fikcie. Rovnako tak tomu je aj v prípade hodnotenia znaleckého posudku, v ktorom krajský súd rozlišuje, na čo znalecký posudok slúži a čo je už vecou právneho posúdenia, pričom uzatvára, že znaleckým posudkom nemožno založiť nárok na ušlý zisk. Takéto hodnotenie však v sebe neobsahuje žiadne konkrétne posúdenie veci sťažovateľa, ale len generické a abstraktné frázy, ktoré ničím nepreukazujú záver, ku ktorému dospel krajský súd.

22. Nazerajúc následne na rozsudok okresného súdu, ktorý krajský súd preskúmaval, a jeho odôvodnenie k zmluvnej spolupráci s KARLOFF, je nutné uviesť, že okresný súd mal k dispozícii dôkazy (znalecký posudok s doplnením a výpovede svedkov). Znalecký posudok mal preukázať výšku ušlého zisku, ktorú by poškodenej spoločnosť dosiahla na základe spolupráce s KARLOFF. Znalecký posudok zároveň obsahuje záver, že odňatím povolenia na prevádzkovanie daňového skladu v júni 2008 bola znemožnená spolupráca, keďže spoločnosť stratila všetky oprávnenia na vykonávanie svojej činnosti. Jediným hodnotením okresného súdu vo vzťahu k znaleckému posudku v bode 17.3.8. je konštatovanie, že na znalecký posudok nemožno prihliadať z dôvodov uvádzaných žalovaným, s ktorými sa stotožnil. Konkrétne ich však neuvádza, takže vôbec nie je zrejmé, o aké dôvody ide. Ďalej okresný súd už len opisuje obsah znaleckého posudku.

23. V bode 17.3.9. okresný súd dospieva k záveru, že sťažovateľove tvrdenia o ušlom zisku, ktorý by spoločnosť dosiahla na základe spolupráce, neobstoja z dôvodu, že si uplatnil nárok na náhradu hypotetickej škody, teda škody, ktorá poškodenej spoločnosti nevznikla. Ďalej pokračuje generickým teoretickým konštatovaním o ušlom zisku, po ktorom nasleduje záver, že nie je možné jednoznačne stanoviť, že v prípade nevydania nezákonného rozhodnutia by došlo k skutočnej realizácii vstupu KARLOFF. Okresný súd uvádza, že skutočnosť, že takýto postup bol všeobecne dohodnutý, neznamená, že by k nemu i reálne došlo. Konkrétne dôvody okresného súdu pre záver o nepreukázaní

vzniku škody tak spočívajú len v konštatovaní o nejednoznačnosti skutočného plnenia zmluvne dohodnutej spolupráce bez adresného odkazu o tom, že už v minulosti sa medzi spoločnosťami takéto zmluvné plnenie nerealizovalo. Navyše, z odôvodnenia žiadneho zo súdov nie je vôbec zrejmé, ako sa vysporiadali s výpoveďou štatutára KARLOFF (bod 17.3.5.), ktorý uviedol, že odňatím licencie došlo k ukončeniu spolupráce, lebo poškodená spoločnosť nemohla naplňať predmet zmluvy o spolupráci. Okresný súd výpoveď jednoducho zreprodukoval, nijakým spôsobom ju nevyhodnotil ani neuviedol, z akého dôvodu výpoveď nepovažuje za relevantnú alebo dôveryhodnú a ani ju neposudzoval v súvislosti s ostatnými dôkazmi. Na tento nedostatok nereagoval ani krajský súd.

24. Je nutné sa pristaviť pri opakovanom používaní pojmov „fiktívny“ a „hypotetický“ v súvislosti s ušlým ziskom v judikatúre najvyššieho súdu, ktorú cituje on sám, ako aj nižšie súdy. Ušlý zisk je z povahy veci vždy hypotetický, keďže jeho ustálenie si vyžaduje zodpovedanie otázky, čo by bolo nastalo, keby k škodnej udalosti nebolo došlo. Vždy tak ide o hypotetickú rovinu, keď sa zisťuje, či s ohľadom na pravidelný beh vecí mohol poškodený dôvodne očakávať dosiahnutie zisku. Pre účely zistenia škody sa tak konštruje fiktívny stav, ktorý by bol nastal, nebyť škodnej udalosti, a ktorý sa následne porovnáva so stavom vyvolaným škodnou udalosťou. Hypotetickosť preto nemôže byť sama osebe okolnosťou vylučujúcou nárok poškodeného na náhradu ušlého zisku. Rovnako treba uviesť, že domôcť sa ušlého zisku by nemalo byť znemožnené nedosiahnuteľnými kritériami. To platí najmä pri neprimerane prísnej judikatúre k pravdepodobnosti, ktorú poškodený musí preukázať, a ktorá sa blíži k istote. Vzhľadom na povahu ušlého zisku ako hypotetického a neistotu, ktorú každá podnikateľská činnosť zahŕňa, je neprimerane prísne, ak sa od poškodeného očakáva vylúčenie akejkoľvek pochybnosti (Hlušák M. Glosa k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/195/2015, Súkromné právo, 4/2017).

25. K príčinnej súvislosti a konkrétne k absencii priamosti, ktorými najvyšší súd a predtým aj nižšie súdy argumentujú, je nutné uviesť, že sťažovateľ síce v doplnení svojho dovolania nepoužíva pojem príčinná súvislosť, z bodu 53. tohto doplnenia je zrejmá dostatočná argumentácia o príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a ušlým ziskom z potenciálnej spolupráce s KARLOFF, z ktorej podľa svedka zišlo v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je v tomto ohľade nadmerne formalistické a kladie na sťažovateľa neprimerané nároky na splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti namiesto preskúmania podstaty veci.

26. Je rovnako nutné uviesť, že ani v prípade príčinnej súvislosti nemožno s najvyšším súdom súhlasiť o tom, že odôvodnenie krajského súdu je dostatočné. Krajský súd v bode 49. svojho rozsudku síce vo vzťahu k škode pozostávajúcej z úhrady sankcií a k ušlému zisku pre nerealizáciu projektu svoj záver odôvodnil, žiadnym spôsobom však nevysvetlil absenciu príčinnej súvislosti vo vzťahu k ušlému zisku na základe spolupráce s KARLOFF, keďže vo vzťahu k tomuto aspektu sa rozhodnutie obmedzuje na jednu nezrozumiteľnú vetu. Krajský súd sa tak príčinnou súvislosťou k tejto škode nezaoberal vôbec a na základe tohto odôvodnenia potvrdil závery okresného súdu.

27. Je pravdou, že okresný súd sa v rozsudku už obsiahlejšie zaoberá tvrdeniami sťažovateľa, podľa ktorých na strane jeho právneho predchodcu došlo k strate majetkového prínosu, ktorý predstavoval výnos z možného kapitálového prepojenia s inou spoločnosťou nebyť nezákonného rozhodnutia. Okresný súd to odôvodňuje tým, že sťažovateľ odvodzoval vznik škody v podobe ušlého zisku až z absencie následných právnych skutočností, teda z možného kapitálového prepojenia spoločností, ktoré predpokladalo predchádzajúce uzavretie následnej zmluvy. Škoda právnemu predchodcovi sťažovateľa nevznikla v priamej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, ale až v dôsledku neuzatvorenia zmluvy s treťou osobou. Nezákonné rozhodnutie teda podľa okresného súdu nemohlo s ohľadom na časovú následnosť a logickú súvislosť byť bezprostrednou a jedinou príčinou toho, že právny predchodca sťažovateľa sa kapitálovo neprepojil s inou spoločnosťou. Príčinou tak podľa okresného súdu bola absencia úkonu, ktorý by časovo a logicky nasledoval až v budúcnosti, a to za splnenia doteraz nešpecifikovaných okolností a za podmienok, ktoré neboli nijakým spôsobom dohodnuté a určené.

28. K tomu je potrebné uviesť, že v prípade právneho predchodcu sťažovateľa je zrejmá časová

súslednosť, keďže ku skončeniu zmluvnej spolupráce došlo v júli 2008, pritom k vydaniu nezákonného rozhodnutia došlo mesiac predtým. Aj vo vzťahu k hodnoteniu príčinnej súvislosti súdy opomínajú výpoveď svedka, ktorý potvrdil, že jedinou príčinou ukončenia spolupráce bolo práve nezákonné rozhodnutie. To malo za priamy následok ukončenie spolupráce, ktorá pre právneho predchodcu sťažovateľa znamenala stratu v príjmoch a zisku. Okresný súd nevzal do úvahy ani skutočnosť, že nezákonným rozhodnutím došlo k ukončeniu celkovej spolupráce a úplnej strate v príjmoch, kedy sťažovateľ nielenže nemal zisk z kapitálového prepojenia, ale z akejkoľvek už prebiehajúcej spolupráce, ktorá nevyžadovala uzavretie ďalšej zmluvy. Všeobecné súdy v tomto ohľade vôbec nevzali do úvahy, že sťažovateľ musel pre stratu povolenia na prevádzkovanie daňového skladu úplne ukončiť svoju podnikateľskú činnosť.

29. Bez prejudikovania toho, ako by mali všeobecné súdy napokon rozhodnúť, sa ako jedným z možných záverov javí aj hodnotenie, že priamym dôsledkom odňatia povolenia, na ktorú bola naviazaná konkrétna podnikateľská činnosť poškodenej spoločnosti, predstavuje znemožnenie dosiahnutia príjmov a následného zisku z výkonu takejto činnosti. Nedostatočne zdôvodnený opačný záver okresného a krajského súdu, ... odôvodňuje záver, že namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Doterajšie závery všeobecných súdov vo vzťahu k možnej škode sú nedostatočne zdôvodnené, čo však neznamená, že poškodenej spoločnosti v dôsledku nezákonného rozhodnutia škoda vznikla. Takýto záver si však vyžaduje jasné právne posúdenie skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov bez toho, aby sa všeobecné súdy opierali o príklon k nešpecifikovaným argumentom žalovaného štátu alebo o neadresné, všeobecné a generické argumenty o nepreukázaní nároku alebo jeho jednotlivých zložiek. Rozhodnutie o žalobe sťažovateľa vyžaduje jasné vyjadrenie skutočností, ktoré možno z vykonaného dokazovania považovať za preukázané s tým, že tieto skutočnosti musia byť jasne právne posúdené. K tomu však v rozhodnutiach okresného a krajského súdu nedošlo".

13. Ústavný súd prisvedčil dovolateľovi, že rozhodnutia súdov (odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie) z hľadiska náležitostí ich odôvodnení nenapĺňajú požiadavku ochrany práv na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď vychádzal z toho, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (I. ÚS 218/2019). Ústavný súd súčasne v náleze poukázal na konkrétne deficity, ktorých sa odvolací súd i súd prvej inštancie dopustili pri odôvodňovaní rozhodnutí (viď bod 11.1. a 12.2. vyššie, resp. body 20. až 29. a 31. nálezu). Ústavný súd skonštatoval, že doterajšie závery všeobecných súdov vo vzťahu k možnej škode sú nedostatočne zdôvodnené, čo však neznamená, že poškodenej spoločnosti v dôsledku nezákonného rozhodnutia škoda vznikla. Takýto záver si však vyžaduje jasné právne posúdenie skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov bez toho, aby sa všeobecné súdy opierali o príklon k nešpecifikovaným argumentom žalovaného štátu alebo o neadresné, všeobecné a generické argumenty o nepreukázaní nároku alebo jeho jednotlivých zložiek. Rozhodnutie o žalobe sťažovateľa vyžaduje jasné vyjadrenie skutočností, ktoré možno z vykonaného dokazovania považovať za preukázané s tým, že tieto skutočnosti musia byť jasne právne posúdené. K tomu však podľa názoru ústavného súdu nedošlo.

14. Dovolací súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej porušenie ústavného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru zakladá naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP (3Cdo/92/2024, IV. ÚS 443/2020, 6Cdo/42/2017, 7Cdo/27/2022 a iné). Ústavný súd posudzujúc rozhodnutia odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie skonštatoval porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolanie žalobcu je v zmysle § 420 písm. f) CSP

prípustné a zároveň aj dôvodné, preto dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP). Existencia zistenej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP nemá dopad na otázku správnosti právneho posúdenia veci (§ 421 CSP), lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá (I. ÚS 188/06, 9Cdo/293/2021, 9Cdo/324/2021, 9Cdo/174/2022, 9Cdo/3/2023, 9Cdo/13/2023 a iné); otázka (ne)správneho právneho posúdenia veci zostáva nedotknutou pri skúmaní dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd i súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorým bol viazaný i dovolací súd (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

17. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.